Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0189

Viacročný plán pre Baltské more a ďalší postup

Uznesenie Európskeho parlamentu z 21. mája 2026 o viacročnom pláne pre Baltské more a ďalší postup (2024/2127(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na článok 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ), článok 4, článok 43 ods. 3 a článok 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a článok 37 Charty základných práv Európskej únie,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES[1] (ďalej len „SRP“),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1139 zo 6. júla 2016, ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre populácie tresky škvrnitej, sleďa atlantického a šproty severnej v Baltskom mori a pre rybolov využívajúci tieto populácie a ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 2187/2005 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1098/2007[2] (nariadenie o viacročnom pláne pre Baltské more),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1781 z 25. novembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1139, pokiaľ ide o zníženie rybolovnej kapacity v Baltskom mori, a nariadenie (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o trvalé ukončenie rybolovných činností flotíl loviacich tresku škvrnitú vo východnej oblasti Baltského mora, tresku škvrnitú v západnej oblasti Baltského

---

1 Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
2 Ú. v. EÚ L 191, 15.7.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1139/oj.

mora a sleďa atlantického v západnej oblasti Baltského mora[3],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (ďalej len „rámcová smernica o morskej stratégii“)[4],

– so zreteľom na smernicu Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín[5],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2115/77 z 27. septembra 1977, ktorým sa zakazuje priamy rybolov a vykládka sleďov na priemyselné účely iné ako na ľudskú spotrebu[6],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva[7],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 27. apríla 2021 o chemických rezíduách v Baltskom mori na základe petícií č. 1328/2019 a č. 0406/2020[8],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2024 o akčnom pláne EÚ: ochrana a obnova morských ekosystémov pre udržateľné a odolné rybárstvo[9],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. decembra 2008 o vypracovaní európskeho plánu regulácie populácie kormoránov s cieľom zníženia škôd, ktoré kormorány spôsobujú populáciám rýb, rybnému hospodárstvu a akvakultúre[10],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. novembra 2024 o opatreniach EÚ proti ruským tieňovým flotilám a zabezpečení úplného vykonávania sankcií proti Rusku (2024/2885(RSP))[11],

– so zreteľom na stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030,

---

3 Ú. v. EÚ L 400, 30.11.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1781/oj.
4 Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.
5 Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.
6 Ú. v. ES L 247, 28.9.1977, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1977/2115/oj.
7 Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.
8 Ú. v. EÚ C 506, 15.12.2021, s. 9.
9 Ú. v. EÚ C, C/2024/5735, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5735/oj.
10 Ú. v. EÚ C 21 E, 28.1.2010, s. 11.
11 Ú. v. EÚ C, C/2025/809, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/809/oj.

ktorá je uvedená v oznámení Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 – Prinavrátenie prírody do našich životov (COM(2020)0380),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. júna 2025 s názvom Európsky oceánsky pakt (COM(2025)0281),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. februára 2023 s názvom Akčný plán EÚ: Ochrana a obnova morských ekosystémov pre udržateľné a odolné rybárstvo (COM(2023)0102),

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. júna 2025 s názvom Udržateľný rybolov v EÚ: aktuálny stav a smerovanie na rok 2026 (COM(2025)0296),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2025 s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ (COM(2025)0030),

– so zreteľom na Dohovor o ochrane morského prostredia oblasti Baltského mora z roku 1992 (Helsinský dohovor), ktorý nadobudol platnosť 17. januára 2000, a na Komisiu pre ochranu baltského morského prostredia, známu aj ako Helsinská komisia (HELCOM),

– so zreteľom na akčný plán pre Baltské more a na zistenia Helsinskej komisie o chemickej munícii potopenej do mora,

– so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 11. januára 2024 vo veci C-330/22, *Friends of the Irish Environment CLG/Minister for Agriculture, Food and the Marine, Ireland*[12],

– so zreteľom na podkladovú analýzu vyžiadanú Výborom Európskeho parlamentu pre rybárstvo s názvom Viacročný plán pre Baltské more – potrebná zmena riadenia, ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre súdržnosť, poľnohospodárstvo a sociálne politiky v auguste 2025[13],

– so zreteľom na štúdiu výskumnej služby Európskeho parlamentu zo septembra 2025 s názvom Hodnotenie nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more – posúdenie vykonávania na európskej úrovni,

– so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry z 29. septembra 2025 s názvom Európske životné prostredie a klíma: vedomosti pre odolnosť, prosperitu a udržateľnosť,

– so zreteľom na správu Helsinskej komisie z 31. októbra 2023

---

12 ECLI:EU:C:2024:19.

13 Podkladová analýza – Viacročný plán pre Baltské more – potrebná zmena riadenia, Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre súdržnosť, poľnohospodárstvo a sociálne politiky, tematická sekcia pre regionálny rozvoj, poľnohospodárstvo a rybárstvo, august 2025.

s názvom Stav Baltského mora 2023 – tretie holistické posúdenie Helsinskej komisie na roky 2016 – 2021,

– so zreteľom na záväzky štátov v rámci cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, konkrétne cieľov udržateľného rozvoja 3, 6 a 14,

– so zreteľom na správu Medzinárodnej rady pre výskum mora (ďalej len „ICES“) z 26. novembra 2024 s názvom Ekoregión Baltského mora – prehľad ekosystémov, odporúčanie ICES 2024, oddiel 7.1,

– so zreteľom na správu ICES z roku 2022 s názvom Pracovný seminár o referenčných bodoch ICES (WKREF1)[14].

– so zreteľom na správu ICES z roku 2022 s názvom Pracovný seminár o referenčných bodoch ICES (WKREF2)[15],

– so zreteľom na správu ICES z roku 2023 s názvom Pracovný seminár o usmerneniach a metódach navrhovania a hodnotenia plánov obnovy populácií kategórie 1 – 2 (WKREBUILD2)[16],

– so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra Komisie z novembra 2025 s názvom Vedecký technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (STECF) – výročná hospodárska správa o rybárskej flotile EÚ za rok 2025 (STECF-25-03 a STECF-25-07),

– so zreteľom na správu Medzivládneho panelu o zmene klímy zo septembra 2019 s názvom Osobitná správa o oceáne a kryosfére v meniacej sa klíme,

– so zreteľom na správu námornej služby programu Copernicus zo septembra 2025 s názvom 9. vydanie správy programu Copernicus o stave oceánov,

– so zreteľom na správu Postupimského inštitútu pre výskum vplyvu klímy z 24. septembra 2025 s názvom Planetary Health Check 2025: A Scientific Assessment of the State of the Planet (Zdravotná prehliadka planéty 2025: vedecké posúdenie stavu planéty),

– so zreteľom na správu Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) z roku 2016 s názvom Možnosti adaptácie založenej na ekosystémoch v pobrežnom prostredí: Príručka pre environmentálnych manažérov a plánovačov (Options for Ecosystem-based Adaptation (EBA) in Coastal Environments: a Guide for environmental managers and planners),

– so zreteľom na uznesenie 1612 (2008) Parlamentného zhromaždenia

---

14 Vedecké správy ICES. 4:2.
15 Vedecké správy ICES. 4:68.
16 Vedecké správy ICES. 5:112.

Rady Európy o chemickej munícii zakopanej v Baltskom mori a na sprievodnú správu z 28. apríla 2008,

– so zreteľom na spoločné vyhlásenie generálneho riaditeľstva Komisie pre námorné záležitosti a rybárstvo a ICES z 18. septembra 2025 s názvom Adaptívna veda a koordinované riadenie medziodvetvových opatrení na obnovu Baltského mora,

– so zreteľom na správu Výboru pre rybárstvo z 28. apríla 2025 s názvom Pracovný dokument o vykonávaní nariadenia (EÚ) 2016/1139 („viacročný plán pre Baltské more“),

– so zreteľom na Rámec pre európsky plán riadenia populácie kormorána veľkého Európskej poradnej komisie pre vnútrozemský rybolov a akvakultúru Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo z apríla 2025,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre rybárstvo (A10-0121/2026),

A. keďže viacročný plán EÚ pre rybolov v Baltskom mori (ďalej len „nariadenie o viacročnom pláne pre Baltské more“) v kontexte rastúcich environmentálnych tlakov na ekosystém Baltského mora pomohol zachovať rybolovný tlak v súlade s úrovňami maximálneho udržateľného výnosu; keďže napriek výraznému zníženiu rybolovného úsilia v posledných rokoch sa populácie niektorých druhov rýb zhoršili v dôsledku kombinácie tlakov, ktoré sa netýkajú len rybolovnej činnosti, vrátane eutrofizácie, energie na mori, vplyvu predátorov, znečistenia, degradácia biotopov a zmien ekosystému v dôsledku klímy, čo viedlo k významným sociálno-ekonomickým dôsledkom pre niektoré časti odvetvia rybárstva;

B. keďže v roku 2023 v ekoregiónoch Baltského mora, Keltského mora a Severného mora a priľahlých oblastiach sa znížil priemerný rybolovný tlak pod úrovne MSY a úmrtnosť spôsobená rybolovom bola o 54 %, 48 %, resp. 23 % nižšia ako cieľové úrovne MSY v porovnaní s úrovňami nad cieľovou úrovňou v roku 2003; keďže flotily EÚ v Baltskom mori strávili v roku 2022 na mori 267 000 dní, čo predstavuje 8 % pokles v porovnaní s rokom 2021 a najnižšiu úroveň dosiahnutú od roku 2013;

C. keďže populácie tresky škvrnitej v Baltskom mori sú naďalej v mimoriadne zlom stave bez predpokladaného zlepšenia v krátkodobom horizonte, a to aj napriek tomu, že cielený rybolov bol od roku 2019 uzavretý; keďže ICES odhaduje, že populácie tresky škvrnitej v Baltskom mori sa budú naďalej vyvíjať pomaly a v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi budú vykazovať klesajúci trend, a to aj pre nepriaznivé environmentálne podmienky; keďže treska škvrnitá sa stále loví ako „vedľajší úlovok“;

D. keďže na populácie lososa a pstruha sa nariadenie o viacročnom pláne pre Baltské more nevzťahuje; keďže existujú dôležité vzájomné väzby medzi populáciami lososa a pstruha a populáciami sleďa, najmä vzhľadom na potravinové ekosystémy; keďže od roku 2022 ICES odporúča zastaviť všetky komerčné a rekreačné úlovky lososa v hlavnej oblasti z dôvodu existencie zmiešaného rybolovu a vzhľadom na to, že lososy sa lovia z viacerých riečnych populácií vrátane ohrozených populácií;

E. keďže maloobjemový pobrežný rybolov predstavuje 92 % plavidiel pôsobiacich v Baltskom mori, pričom vyloďuje 7 % celkovej hmotnosti, ale pripadá naň 22 % vylodenej hodnoty, čo prináša značné hospodárske a sociálne výhody vzhľadom na nadpriemernú pridanú hodnotu tohto segmentu flotily; keďže rybolov vo veľkej miere závisí od dostupnosti veľkej biomasy rýb v súlade so SRP a od udržateľne riadených populácií rýb, ktoré sú rozhodujúce pre hospodársku životaschopnosť tohto odvetvia;

F. keďže baltská flotila maloobjemového pobrežného rybolovu má v porovnaní s väčšími prevádzkovateľmi prístup k menším rybolovným kvótam, čo vedie k marginalizácii segmentov maloobjemového rybolovu a ich rybárskych podnikov;

G. keďže podľa článku 17 nariadenia o SRP „pri prideľovaní rybolovných možností, ktoré majú k dispozícii, […], členské štáty používajú transparentné a objektívne kritériá vrátane kritérií environmentálnej, sociálnej a hospodárskej povahy“;

H. keďže podľa posúdení Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru Komisie pre rybárstvo (STECF) sa hrubá pridaná hodnota pre drobných rybárov v regióne Baltského mora od vzniku nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more výrazne znížila, čo ohrozuje potravinovú bezpečnosť EÚ a zvyšuje jej závislosť od dovozu; keďže strata dodávok rýb s pôvodom v EÚ zvyšuje závislosť od dovozu z krajín mimo EÚ a oslabuje odolnosť trhu; keďže počet aktívnych rybárskych plavidiel v Baltskom mori neustále klesá;

I. keďže posilnenie komunít na pobreží Baltského mora a podpora miestneho rybolovu, najmä maloobjemového rybolovu, sú takisto nevyhnutné na zníženie tejto závislosti a zabezpečenie hospodárskej a sociálnej udržateľnosti pobrežia Baltského mora;

J. keďže v rámci prebiehajúceho vykonávania nariadenia o kontrole

rybárstva[17] sa pripravujú pravidelné aktualizácie týkajúce sa úlovkov a hrubej pridanej hodnoty odvetvia rekreačného rybolovu vrátane morského rekreačného rybolovu; keďže rekreačný rybolov má značnú spoločenskú a hospodársku hodnotu aj mimo finančného vyjadrenia a rybári môžu prispievať k úsiliu o obnovu a k ochrane prírody; keďže rekreačný rybolov môže mať značný vplyv na rybolovné zdroje a členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby sa vykonával spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi SRP; keďže aj rekreační rybári sú legitímni používatelia morských biologických zdrojov;

K. keďže najnovšie celoúnijné posúdenie sociálno-ekonomickej hodnoty odvetvia morského rekreačného rybolovu sa datuje do roku 2017 a jeho odporúčania ešte neboli vykonané s cieľom naplno využiť potenciál tejto činnosti s nízkym vplyvom ako uznanej zložky stratégie EÚ pre modré hospodárstvo; keďže z dostupných údajov vyplýva, že do odvetvia rekreačného rybolovu je zapojených približne 8 – 10 miliónov občanov EÚ; keďže v regióne Baltského mora ide o významnú sociálno-ekonomickú činnosť, ktorá vytvára hospodársky príspevok vo výške približne 1,5 miliardy EUR a podporuje vytvorenie viac ako 14 000 pracovných miest v ekvivalente plného pracovného času;

L. keďže Baltské more tvorí základ živobytia a kultúrnej identity tisícov rodín; keďže rybolov je súčasťou stáročného sociálneho, kultúrneho a hospodárskeho dedičstva regiónu; keďže obmedzenia rybolovu by sa mali vykonávať tak, aby sa neznemožnilo prevádzkovanie miestneho pobrežného podniku, ktorý poskytujú čerstvé ryby spotrebiteľom, s cieľom zaistiť potravinovú bezpečnosť a zabrániť prípadnému zániku povolaní súvisiacich s rybolovom, čo by následne viedlo k tomu, že obyvatelia opustia pobrežné oblasti;

M. keďže Baltské more je ovplyvnené viacerými tlakmi spôsobenými ľudskou činnosťou vrátane globálneho otepľovania, zvyškového znečistenia, chemickej munície, eutrofizácie, meniacich sa environmentálnych podmienok a dlhodobej degradácie a je obzvlášť zraniteľné kvôli svojmu batymetricky plytkému morskému dnu a prítomnosti geneticky jedinečných druhov, ktoré sú prispôsobené životu v brakickej vode s prirodzene nízkou slanosťou a hladinou kyslíka, a pre obmedzenú výmenu vody so Severným morom a pre silnú vertikálnu stratifikáciu; keďže tieto osobitné podmienky si vyžadujú prístupy k riadeniu prispôsobené regionálnym špecifikám; keďže populácie rýb v Baltskom mori naďalej klesajú aj v dôsledku týchto tlakov vrátane nerovnováhy predátorov, ktoré ovplyvnili

---

17 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2842 z 22. novembra 2023, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 a ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006 a (ES) č. 1005/2008 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1139, (EÚ) 2017/2403 a (EÚ) 2019/473, pokiaľ ide o kontrolu rybárstva (Ú. v. EÚ L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj).

dopĺňanie zásob, zatiaľ čo v uplynulých rokoch došlo k výraznému zníženiu rybolovného úsilia; keďže Komisia uznáva potrebu zaoberať sa týmito dodatočnými environmentálnymi výzvam, aby sa podporila obnova a dlhodobá udržateľnosť;

N. keďže viaceré prekrývajúce sa tlaky vrátane rybolovnej činnosti, poľnohospodárstva, odtoku v lesnom hospodárstve, eutrofizácie, úbytku kyslíka, chemického znečistenia a rastúceho počtu morských predátorov spolu s vypúšťaním odpadových vôd predstavujú veľký tlak na ekosystém, lebo dochádza k obohacovaniu živinami a organickými látkami a narušeniu potravinového reťazca; keďže to má vplyv na rybolov v celom ekoregióne Baltského mora; keďže sa dosiahol pokrok pri znižovaní prísunu živín a nebezpečných látok, ale kombinovaný vplyv naďalej ovplyvňuje populácie rýb, prežitie lariev a rybej mlade a treba v tejto súvislosti vyvinúť väčšie úsilie vo všetkých prispievajúcich sektoroch;

O. keďže veterné parky na mori patria medzi najrýchlejšie rastúce odvetvia na mori, pričom prognózy naznačujú, že kapacita sa výrazne zvýši; keďže veterné parky na mori poskytujú výhody, napríklad istým druhom rýb ponúkajú útočisko, avšak zároveň prinášajú riziká pre biodiverzitu v závislosti od štádia rozvoja, lokality a návrhu projektu;

P. keďže existujúce právne predpisy EÚ sa spočiatku ukázali ako úspešné pri znižovaní úrovne dusíka vo vodách EÚ a prispievaní k dosiahnutiu cieľov rámcovej smernice o morskej stratégii, ktoré zahŕňajú minimalizáciu eutrofizácie spôsobenej človekom, najmä jej nepriaznivých účinkov;

Q. keďže vplyvy otepľovania morskej vody spôsobeného globálnou zmenou klímy a zhoršené činnosťami na pevnine majú obzvlášť rýchly účinok v Baltskom mori, pričom otepľovanie Baltského mora je dvojnásobkom celosvetového priemeru oceánov, a očakáva sa, že povedú k ďalším rozsiahlym a väčšinou neznámym dôsledkom vrátane vyčerpania kyslíka a pokračujúceho narušenia budúceho reprodukčného cyklu populácií rýb a ich distribúcie;

R. keďže je dôležité, aby Komisia a členské štáty v plnej miere vykonávali všetky príslušné právne predpisy EÚ v Baltskom mori a zlepšili vykonávanie akčného plánu Helsinskej komisie pre regionálny morský dohovor s cieľom riešiť zlyhanie ekosystému v Baltskom mori;

S. keďže pri stanovovaní celkových povolených výlovov na rok 2026 členské štáty vyvážili environmentálnu udržateľnosť so sociálno-ekonomickou udržateľnosťou, pričom zachovali minimálnu úroveň činnosti a zároveň naďalej podporovali obnovu populácie; keďže niektoré populácie rýb v Baltskom mori sa napriek obrovskému zníženiu rybolovného úsilia zhoršujú; keďže v rámcovej smernici o morskej stratégii sa od členských štátov vyžaduje dosiahnutie

dobrého environmentálneho stavu prostredníctvom vyvážených potravinových sietí a zdravých populácií, ako aj riešenie kontaminantov, eutrofizácie, inváznych druhov, morského odpadu, znečistenia vyplývajúceho z výroby energie, vrátane podmorského hluku, a zmeny klímy;

T. keďže v prípade Baltského mora Komisia po tom, ako požiadala ICES o odporúčanie, navrhuje – a členské štáty stanovujú – kvóty vedľajších úlovkov, hoci ICES odporúča „nulový výlov“;

U. keďže existujúce pravidlá o medziročnej flexibilite, ktoré sú zakotvené v SRP, ovplyvňujú udržateľné riadenie kvót; keďže Rada sa v niektorých prípadoch rozhodla túto možnosť nevyužiť pre kritickú situáciu populácií; keďže pre Baltské more sú potrebné usmernenia, najmä pre prípady populácií v kritickom stave;

V. keďže nesprávne nahlasovanie alebo akýkoľvek prípad nedodržiavania predpisov sú pretrvávajúce problémy rybolovu v Baltskom mori a mali by sa zodpovedajúco riešiť vykonávaním revidovaného nariadenia o kontrole rybárstva;

W. keďže účinné vykonávanie povinnosti vylodiť úlovky v Baltskom mori naďalej čelí praktickým výzvam; keďže členské štáty musia konať v súlade s ustanoveniami nariadenia o SRP a nariadenia o kontrole rybárstva vrátane jeho ustanovení o diaľkovom elektronickom monitorovaní (REM);

X. keďže stanovenie rybolovných kvót len na jeden rok bráni plánovaniu hospodárstva, investícií a zamestnanosti v odvetví rybárstva; keďže viacročný rozhodovací rámec založený na najlepších dostupných vedeckých odporúčaniach by umožnil stabilnejšie riadenie;

Y. keďže sviňuchy tuponosé v Baltskom mori sú na pokraji vyhynutia a vo vlastnom Baltskom mori zostalo len niekoľko stoviek týchto cicavcov[18]; keďže tento druh je neustále ohrozovaný pri love ako „vedľajší úlovok“, a to znečisťujúcimi látkami v životnom prostredí, úbytkom koristi a rušením podvodným hlukom;

Z. keďže kŕmne ryby zohrávajú kľúčovú úlohu z hľadiska morských potravinových sietí a ekosystémov Baltského mora;

AA. keďže rybolov na výrobu rybej múčky a rybieho oleja bol v regióne Baltského mora povolený v roku 1995, keď boli pôvodne povolené výnimky len „za predpokladu, že takýto rybolov nepredstavuje riziko nezvratných ekologických škôd“, ako sa uvádza v Zmluve medzi členskými štátmi Európskej únie a Nórskym kráľovstvom, Rakúskou republikou, Fínskou republikou a Švédskym kráľovstvom o pristúpení Nórskeho kráľovstva, Rakúskej republiky, Fínskej republiky a

18 https://helcom.fi/wp-content/uploads/2025/06/Red-List-II-species-2025.pdf.

Švédskeho kráľovstva k Európskej únii[19];

AB. keďže mnohé členské štáty v oblasti Baltského mora zaviedli individuálne systémy prevoditeľných kvót, ktoré sú k dispozícii v rámci SRP; keďže to zvýhodnilo veľkých prevádzkovateľov; keďže vplyv na štruktúru populácie určuje predovšetkým použitý výstroj a rybolovné techniky;

AC. keďže účinnosť nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more pri dosahovaní jeho všeobecných ekologických a sociálno-ekonomických cieľov bola veľmi obmedzená; keďže neschopnosť obnoviť populácie rýb nad referenčné úrovne, slabé začlenenie ekosystémových aspektov a nedostatočné uplatňovanie prístupu predbežnej opatrnosti pri stanovovaní kvót oslabili pokrok; keďže absencia celostných politických prístupov ešte viac skomplikovala prácu na predchádzaní ďalšej degradácii a na podporovaní väčšej odolnosti Baltského mora; keďže pridaná hodnota z hľadiska regionálnej spolupráce je nízka, bolo iniciovaných málo spoločných odporúčaní členských štátov a ustanovenia pravidiel EÚ v oblasti rybárstva týkajúce sa regionalizácie sa nevyužívajú na prispôsobenie riadiacich opatrení osobitostiam Baltského mora; keďže angažovanosť a spolupráca so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami je nedostatočná;

AD. keďže niektoré posúdenia jednotlivých druhov a vedecké odporúčania viedli v kontexte špecifických a dynamicky sa meniacich environmentálnych podmienok v Baltskom mori k štrukturálnemu nadhodnoteniu reprodukčnej kapacity populácií a celkovej veľkosti populácií, čo výrazne ovplyvnilo zdroje a riadiacu a prevádzkovú kapacitu odvetvia rybolovu v Baltskom mori a ukázalo potrebu prístupov viac zameraných na špecifiká jednotlivých morských oblastí;

AE. keďže v žiadostiach Komisie o odporúčania ICES týkajúce sa Baltského mora sa doteraz nepožadovalo zohľadnenie environmentálnych faktorov vrátane nedostatku kyslíka alebo dostupnosti potravín, ktoré môžu ovplyvniť stav populácií, ani sa v nich dostatočne nezahrnula potreba zdôrazniť rizikové aspekty; keďže žiadosti by sa mali neustále vylepšovať vrátane lepšieho informovania o neurčitosti údajov zo strany ICES, aby lepšie odrážali kvalitu posúdení;

AF. keďže genetická štruktúra populácií a subpopulácií komerčne využívaných populácií nie je úplne známa a ICES by ju mala ďalej skúmať, napríklad prostredníctvom výziev na predkladanie údajov členským štátom z oblasti Baltského mora, s cieľom zlepšiť vedomostnú základňu o príslušných populačných štruktúrach v regióne;

---

19 Ú. v. ES C 241, 29.8.1994, s. 9.

AG. keďže v septembri 2025 ICES spolu s generálnym riaditeľstvom Komisie pre námorné záležitosti a rybárstvo uviedla, že v prípade Baltského mora „tradičné jednotné riadenie jednotlivých druhov už nestačí na riešenie zistených zložitých problémov“;

AH. keďže HELCOM vypracúva mapy environmentálnych rizík zahŕňajúce oblasti obzvlášť citlivé na eutrofizáciu, anoxiu a toxické usadeniny na dne, ktoré poskytujú informácie o tom, kde uprednostniť vytváranie chránených oblastí, a o prípadných obdobiach zákazu rybolovu;

AI. keďže vedecké odporúčania pre Baltské more by sa mali zlepšiť, aby sa zabránilo nadhodnoteniu veľkosti a produktivity populácií, neprimeraným obmedzeniam výlovu a neistote v podnikaní;

AJ. keďže v súlade s článkom 43 ods. 3 ZFEÚ sú rozhodnutia o stanovení celkových povolených výlovov (TAC) a iných rybolovných možností vo výlučnej právomoci Rady, a teda členských štátov; keďže tieto rozhodnutia musia v plnej miere zohľadňovať najnovšie vedecké údaje a rozmanitosť environmentálnych podmienok v regióne Baltského mora;

AK. keďže niektoré krajiny mimo EÚ vrátane Kanady, Nového Zélandu a Austrálie uplatňujú rozličné vedecky podložené systémy riadenia s rôznym stupňom opatrnosti v porovnaní s EÚ;

AL. keďže účinne riadené a dobre prepojené chránené morské oblasti sú cenné nástroje na zmiernenie zmeny klímy a tiež na dosiahnutie všeobecnejších cieľov, ako sú biodiverzita, odolnosť a zdravie ekosystémov; keďže obnova pobrežných ekosystémov s vegetáciou, ako sú prílivové močiare a lúky s morskou trávou (pobrežné ekosystémy s modrým uhlíkom), môže prispievať k zmierneniu zmeny klímy zvýšenou sekvestráciou uhlíka;

AM. keďže vykonávanie článku 5 viacročného plánu pre Baltské more, pokiaľ ide o rozhodnutia o TAC, technické pravidlá a nápravné opatrenia, nebolo dostatočné; keďže tam, kde sa prijali opatrenia „na zabezpečenie rýchleho návratu príslušnej populácie nad úrovne, pri ktorých možno dosiahnuť MSY“, sa daný cieľ nepodarilo splniť;

AN. keďže zatiaľ čo nariadenie o viacročnom pláne pre Baltské more malo predstavovať flexibilný rámec, ktorý sa má upraviť na základe regionalizovaného prístupu, takéto zmeny priniesli obmedzený úspech, do určitej miery aj následkom obmedzeného vykonávania príslušných právnych predpisov;

AO. keďže vo viacerých nariadeniach EÚ, na ktoré sa odkazuje v nariadení o viacročnom pláne pre Baltské more, je stanovené, ako sa vyhnúť riziku a posudzovať zdravé populácie a zložky ekosystémov;

AP. keďže zimný rybolov pelagických druhov v Baltskom mori v období

ich intenzívneho rastu a hromadenia zásob energie pred neresením oslabuje reprodukčnú schopnosť populácií, pretože samice zbavené dostatočnej výživy produkujú menej početné a menej vyvinuté ikry, čo obmedzuje reprodukčný úspech a bráni obnove populácie;

AQ. keďže v iniciatívnej správe Európskeho parlamentu z roku 2023 sa vyzvalo na pragmatický a vyvážený prístup k chráneným morským oblastiam, pričom sa uznala ich rozmanitosť, pokiaľ ide o veľkosť, druhy a ciele ochrany, zdôraznila sa potreba vyhnúť sa univerzálnemu prístupu a podčiarklo sa, že takéto politiky musia starostlivo zvážiť sociálno-ekonomický vplyv na pobrežné komunity, byť založené na najlepších dostupných vedeckých dôkazoch v každom jednotlivom prípade a zabezpečiť aktívne zapojenie rybárov do navrhovania a riadenia viacročných plánov;

AR. keďže rozhodovací systém EÚ o TAC v súčasnosti rozlišuje medzi riadením cieľových druhov a potrebami ochrany iných druhov, pričom sa zameriava na uplatňovanie prístupu predbežnej opatrnosti, aby sa dosiahol a udržal zdravý stav ekosystému;

AS. keďže funkčný ekosystém, ako je vymedzený v rámcovej smernici o morskej stratégii, si vyžaduje, aby sa všetky zložky morských potravových sietí, pokiaľ sú známe, vyskytovali v normálnom množstve a rozmanitosti a na úrovniach schopných zabezpečiť dlhodobú početnosť druhov a zachovanie ich plnej reprodukčnej schopnosti, ako sa uvádza v prílohe I k rámcovej smernici o morskej stratégii;

AT. keďže riadenie založené na ekosystémoch vymedzuje UNEP ako „riadenie ľudských činností a ich vplyvov na ekosystémy a prírodné zdroje na základe zohľadnenia celého ekosystému“;

AU. keďže prípravné diskusie týkajúce sa rozhodnutí o TAC prebiehajú v rámci Fóra pre rybolov v Baltskom mori (BALTFISH); keďže regionalizácia umožňuje pružné riadenie morských oblastí EÚ; keďže BALTFISH môže predkladať „spoločné odporúčania“ týkajúce sa konkrétnych opatrení, ktoré by sa mali zefektívniť;

AV. keďže dlhodobá udržateľnosť odvetvia rybárstva v Baltskom mori závisí od integrácie environmentálnych, hospodárskych a sociálnych cieľov, čím sa zabezpečí, aby riadiace opatrenia chránili zamestnanosť, regionálnu súdržnosť a zásobovanie potravinami v pobrežných oblastiach; keďže regionálne a miestne poznatky vrátane poznatkov rybárov a pobrežných komunít predstavujú základnú zložku účinného riadenia;

AW. keďže rôzne politické a vedecké správy zdôrazňujú potrebu lepšieho a súdržnejšieho prístupu k rozhodovaniu a uplatňovaniu plne celostného prístupu; keďže dosiahnutie takéhoto prístupu je cieľom

ministerského vyhlásenia[20] z konferencií „Naše Baltské more“; keďže tieto konferencie a deklarácia priniesli obmedzené konkrétne výsledky, najmä pokiaľ ide o pokrok pri vykonávaní právnych predpisov v oblasti životného prostredia;

AX. keďže Európsky oceánsky pakt, ktorým sa oznamuje nadchádzajúci legislatívny návrh oceánskeho aktu, má ambíciu poskytnúť holistický rámec na objasnenie vzájomných prepojení a priorít existujúcich politík v oblasti oceánov;

AY. keďže Komisia a členské štáty neprijali dostatočné opatrenia na ochranu a obnovu ekosystémov Baltského mora pred ďalšími hrozbami, ako je znečistenie, eutrofizácia a zmena klímy; keďže takéto tlaky majú cezhraničnú a kumulatívnu povahu, a preto si vyžadujú koordinované opatrenia na medzinárodnej úrovni a na úrovni EÚ; keďže prechod na nízkouhlíkové hospodárske činnosti s nízkym vplyvom môže prispieť k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na ňu;

AZ. keďže prírodná predácia je súčasťou baltského ekosystému; keďže v Baltskom mori rastie populácia určitých chránených druhov, ako sú tulene sivé (*Halichoerus grypus*) a kormorány veľké (*Phalacrocorax carbosinensis*); keďže tulene a kormorány môžu mať výrazný vplyv na prežitie mladých jedincov tresky škvrnitej, najmä tresky škvrnitej v západnej oblasti Baltského mora, ako aj na akvakultúru a rybársky výstroj; keďže z vedeckých dôkazov vyplýva, že majú prevažne lokálny účinok na špecifické druhy a špecifické populácie rýb; keďže v záujme obnovy populácií rýb v Baltskom mori je potrebné zohľadniť všetky faktory ovplyvňujúce populácie rýb; keďže ekosystémový prístup k riadeniu rybárstva by mal zahŕňať aj environmentálne faktory; keďže riešenie týchto interakcií si vyžaduje cielené a účinné riadiace opatrenia založené na najlepších dostupných vedeckých poznatkoch a dialógu so všetkými zainteresovanými stranami; keďže Európsky parlament prijal európsky plán riadenia populácie kormoránov, ktorého cieľom je zmierniť rastúci vplyv kormoránov na populácie rýb, rybolov a akvakultúru, a načrtol sériu potenciálnych opatrení na riešenie pretrvávajúcich problémov, ktoré populácia kormoránov predstavuje;

BA. keďže Komisia posudzuje režim Európskej únie týkajúci sa tuleňov; keďže počas verejnej konzultácie Komisie bolo vyjadrené rázne stanovisko proti uvádzaniu výrobkov z tuleňov na trh a znepokojenie

---

20 https://commission.europa.eu/document/download/486161f4-241f-4388-b10e-22f4711acd16_en?filename=ministerial_declaration_our_baltic_conference.pdf.

nad lovom tuleňov[21];

BB. keďže od konca druhej svetovej vojny desaťtisíce ton konvenčných a chemických zbraní obsahujúcich nebezpečné látky vrátane chemických bojových látok, ako je sírny yperit (horčicový plyn), slzný plyn a paralytické konvulzívne látky, postupne uvoľňujú v dôsledku postupujúcej korózie nebezpečné chemické látky do morského prostredia, čo vedie k jeho kontaminácii, poškodeniu ekosystémov a strate biodiverzity, ako aj k ohrozeniu ľudského zdravia a hospodárskych činností závislých od mora vrátane rybolovu, dopravy, ťažby surovín a rozvoja morskej energie;

BC. keďže akýkoľvek únik zo zariadení na skladovanie chemikálií by mohol viesť k rýchlemu zamoreniu veľkej časti Baltského mora, čo by presahovalo možnosti jednotlivých krajín a vyžadovalo by si koordinovanú reakciu EÚ;

BD. keďže obnova morského dna Baltského mora vrátane odstránenia chemických zbraní, toxického nákladu a rádioaktívnych látok si vyžaduje dlhodobý a finančne zabezpečený plán vypracovaný na úrovni EÚ;

BE. keďže udržateľné riadenie populácií rýb v Baltskom mori komplikujú aj nedostatky v údajoch zapríčinené tým, že Rusko údaje nenahlasuje, čo zvyšuje vedeckú neistotu a oslabuje účinné regionálne riadenie rybárstva;

BF. keďže Rusko jednostranne rozhoduje o kvótach, pričom neberie do úvahy vedecké odporúčania a dôsledne stanovuje kvóty presahujúce MSY, čo môže potenciálne ohroziť obnovu populácií rýb v Baltskom mori;

BG. keďže činnosť tzv. tieňovej flotily Ruska sa od útočnej vojny Ruska proti Ukrajine zvýšila; keďže táto flotila prevádzkuje zastarané plavidlá, ktoré nespĺňajú bezpečnostné normy a používajú sa na prepravu ropy a ropných výrobkov cez Baltské more, a to s minimálnym ohľadom na bezpečnostné, environmentálne a regulačné normy, predstavuje vážne riziko pre morské prostredie a regionálny rybolov z dôvodu starnutia a zle udržiavaného stavu jej plavidiel a takisto vyvoláva obavy, pokiaľ ide o rybolov v kontexte nevyhnutnej obnovy populácií rýb v Baltskom mori a celkovej bezpečnosti Baltského mora, pričom v prípade úniku ropy by to mohlo mať katastrofálne následky a postihnúť všetky krajiny v regióne;

Naliehavé opatrenia

---

21 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14031-Trade-in-seal-products-fitness-check-of-EU-rules/public-consultation_sk.

1. vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili účinné využívanie všetkých existujúcich dostupných právnych a riadiacich nástrojov vrátane cielených opatrení pri využití vedecky podloženého prístupu, ako aj účinných konzultácií so zainteresovanými stranami s cieľom zabrániť akémukoľvek ďalšiemu poklesu populácií rýb v Baltskom mori;

2. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi posúdila vývoj rozdelenia kvót medzi segmenty flotily v Baltskom mori a určila, či existuje príčinná súvislosť medzi tlakom na zdroje a vnútroštátnou politikou rozdelenia rybolovných možností;

3. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri vykonávaní nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more prešli na fázu obnovy a rekonštrukcie populácií rýb, realizovali opatrenia a kroky založené na najlepších dostupných vedeckých odporúčaniach a prijímali tiež ďalšie potenciálne vzájomne prepojené opatrenia súvisiace s inými právnymi predpismi EÚ alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sa zaoberajú všetkými stresovými faktormi pre populácie rýb; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri vykonávaní uvedenej fázy obnovy a rekonštrukcie zvážili nápravné opatrenia založené na najlepších dostupných vedeckých poznatkoch, napríklad pozastavenie cieleného rybolovu niektorých populácií v Baltskom mori, ako sa stanovuje vo viacročnom pláne, a vyhli sa opatreniam, ktoré by mohli ohroziť sociálno-ekonomickú stabilitu pobrežných komunít, aby sa zabezpečilo, že rybolovné činnosti na ľudskú spotrebu zostanú udržateľné;

4. vyzýva na mobilizáciu sociálnej a finančnej podpory vrátane podpory postihnutých komunít, miestnych investícií, dočasnej kompenzácie a preklenovacej pomoci pre rybárov v súlade s pravidlami EÚ s cieľom zabrániť neprimeraným ťažkostiam a zachovať kultúrne dedičstvo; poznamenáva, že zatiaľ čo dočasné opatrenia riešia okamžité ekologické problémy, nástroje na trvalé ukončenie rybolovu sú určené na prispôsobenie rybolovnej kapacity rybolovným možnostiam v dlhodobom horizonte; vyzýva preto, aby sa v systémoch podpory jasne oddelilo dočasné a trvalé ukončenie činnosti; uznáva, že malé a stredné baltské rybárske podniky nedostali primeranú hospodársku kompenzáciu za straty, ktoré utrpeli od uzavretia cieleného rybolovu tresky škvrnitej v roku 2019; vyzýva Komisiu, aby zriadila osobitný fond na obnovu a transformáciu baltského rybolovu na podporu reštrukturalizácie flotily, modernizácie technológií, kompenzácie strát spôsobených zákazmi rybolovu špecifickými pre jednotlivé druhy a na ochranu pobrežných rybárskych komunít a ich kultúrneho dedičstva;

5. zdôrazňuje, že všetky opatrenia týkajúce sa obnovy populácií musia zohľadňovať jedinečné hydrologické a chemické podmienky Baltského mora špecifické pre danú morskú oblasť, keďže ide o polouzavreté brakické more vyznačujúce sa obmedzenou výmenou vody, anoxickými zónami a pretrvávajúcim znečistením usadenín,

ktoré sú špecifické pre túto oblasť a neporovnateľné s inými morskými oblasťami EÚ;

6. vyzýva Radu, aby prijala celkové prípustné úlovky, ktoré sú plne v súlade s prístupom predbežnej opatrnosti a zohľadňujú zraniteľnosť ekosystému Baltského mora, sociálno-ekonomické faktory a pomalú mieru obnovy populácií, ako aj vedeckú neistotu odporúčaní; vyzýva Komisiu, aby pri hodnotení súčasného viacročného plánu pozorne zvážila sociálno-ekonomické aspekty; zdôrazňuje potrebu vyváženého prístupu medzi environmentálnymi a sociálno-ekonomickými faktormi, ako sa uvádza v článku 2 nariadenia o SRP;

7. zdôrazňuje, že stanovenie viacročných kvót na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov by mohlo poskytnúť morským ekosystémom v Baltskom mori čas na obnovu a podnikom zabezpečiť stabilitu, ktorú potrebujú na plánovanie investícií, udržanie zamestnanosti a zachovanie prístavnej infraštruktúry, a podporiť generačnú výmenu v odvetví rybárstva; zdôrazňuje, že dlhotrvajúca regulačná nestabilita vedie k znižovaniu investícií, strate výrobnej kapacity a zániku rodinných rybárskych podnikov, čo predstavuje nezvratnú sociálno-ekonomickú stratu pre pobaltské pobrežné komunity; zdôrazňuje, že vypracovanie takýchto riadiacich opatrení by malo zahŕňať účinné, včasné a systematické konzultácie so zainteresovanými stranami;

8. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby s prihliadnutím na nedostatky nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more, pokiaľ ide o dosiahnutie jeho ekologických a sociálno-ekonomických cieľov, zvážili zavedenie opatrení v súlade s článkami 12 a 13 nariadenia o SRP vždy, keď z najlepších dostupných vedeckých odporúčaní vyplynie potreba takýchto opatrení, a aby pripravili opatrenia na základe analýzy nákladov a prínosov uzavretia príslušného rybolovu, a to aj v prípade rekreačného rybolovu, a zobrali pritom do úvahy stratu príjmov, živobytia a potravinovej bezpečnosti a budúce náklady na nečinnosť;

9. vyzýva, aby sa predišlo nezvratným ekologickým škodám na populáciách sleďa atlantického a šproty severnej v Baltskom mori s cieľom zabezpečiť dlhodobú životaschopnosť pobrežného a maloobjemového rybolovu zameraného na tieto druhy a chrániť morské potravinové siete; domnieva sa, že na základe vedeckých odporúčaní sa musia naliehavo zvážiť prestávky na obnovu príslušných populácií, kým vedecké dôkazy nepreukážu jasnú a trvalú obnovu populácií;

10. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že dosiahnutie čo najväčšej účinnosti nápravných opatrení si vyžaduje primerané zapojenie zainteresovaných strán, pričom opatrenia musia vychádzať z najlepších dostupných vedeckých poznatkov, aby mohli dosiahnuť stanovené ciele; ďalej zdôrazňuje možnosť vytvorenia vedecky

podložených oblastí na obnovu populácií rýb a dočasných zákazov rybolovu v Baltskom mori zamerajúc sa na zimoviská a oblasti zhlukovania pred neresením s cieľom zachovať stabilný prírastok a zdravú vekovú štruktúru, ako aj pasívne a aktívne opatrenia na obnovu, a to aj v neresiskách a odchovniach, v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia; zdôrazňuje, že je dôležité doplniť takéto opatrenia primeranou a včasnou kompenzáciou v súlade s príslušnými ustanoveniami EÚ;

11. pripomína záväzky a ciele EÚ, pokiaľ ide o pokrytie oblastí a účinnosť chránených morských oblastí; nabáda na riadne vykonávanie účinných riadiacich opatrení v súčasných chránených morských oblastiach v Baltskom mori, ako aj na určenie ďalších chránených morských oblastí v súlade so záväzkami EÚ; zdôrazňuje, že toto určenie by malo byť založené na vedeckých posúdeniach, ktoré ukazujú kritické biotopy alebo neresiská; pripomína, že sú potrebné účinné riadiace opatrenia v kombinácii s pilotnými projektmi pre selektívny rybársky výstroj s nízkym vplyvom, ktoré sú inšpirované úspešnými iniciatívami v Severnom mori a Skagerraku;

12. zdôrazňuje, že je dôležité zachovať životaschopný maloobjemový rybolov s obmedzenými vylodeniami v regióne, aby mohol fungovať vo fázach obnovy; pripomína príslušné ustanovenia revidovaného nariadenia o kontrole rybárstva a ich úplné a účinné vykonávanie; zdôrazňuje, že tento rybolov má zásadný význam pre živobytie, odolnosť tradičných dodávateľských reťazcov a zachovanie pracovných miest v pobrežných rybárskych komunitách a že má osobitnú sociálnu a kultúrnu hodnotu; poukazuje na to, že posilnenie tohto rybolovu môže priniesť väčšiu pridanú hodnotu pre miestne hospodárstva; zdôrazňuje význam troch pilierov udržateľného rozvoja v súlade s článkom 2 nariadenia o SRP;

13. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uprednostnili zlepšenie sociálno-ekonomickej situácie drobných pobrežných rybárov; vyzdvihuje význam rybolovných možností a rybolovných zón v pobrežných oblastiach pre malých prevádzkovateľov; zdôrazňuje, že členské štáty môžu dosiahnuť tieto zlepšenia prideľovaním svojich národných kvót v súlade s článkom 17 nariadenia o SRP, ako aj investíciami do selektívneho výstroja a výstroja s nízkym vplyvom; okrem toho vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili a v prípade potreby zaviedli diferencované pravidlá prístupu pre rybolov v Baltskom mori na základe dĺžky plavidla a typu výstroja, najmä s cieľom obmedziť konkurenčný tlak, ktorý vyvíjajú veľké priemyselné plavidlá na malé a stredné rodinné podniky a pobrežné komunity;

14. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby ďalej posilňovali vykonávanie povinnosti vylodiť úlovky s cieľom bojovať proti nezákonnému odhadzovaniu úlovkov v Baltskom mori, pričom uznáva potrebu realizovateľných opatrení na podporu selektívnosti a zníženie

nechcených úlovkov, a aby vykonávali príslušné ustanovenia v tejto oblasti v súlade so SRP a nariadením o kontrole rybárstva;

15. vyzdvihuje úlohu Európskeho oceánskeho paktu pri podpore celostného prístupu a regeneratívneho a udržateľného modrého hospodárstva v Baltskom mori spolu s cielenými opatreniami na obnovu populácií rýb a zníženie environmentálnych tlakov; konštatuje, že plnenie cieľov oceánskeho paktu a Kompasu konkurencieschopnosti si vyžaduje primeranú finančnú podporu na rozvoj odolného námorného hospodárstva, ktoré je dlhodobo životaschopné, ako aj na podporu inovácií, modernizácie, dekarbonizácie a digitalizácie;

16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby znížili administratívnu záťaž a zabezpečili lepšiu koordináciu medzi politikami s cieľom posilniť odolnosť, konkurencieschopnosť a dlhodobú udržateľnosť regiónu Baltského mora vzhľadom na ekologické a trhové výzvy;

17. vyzýva Komisiu ako strážkyňu zmlúv, aby konala v súlade so zmluvami v prípadoch, keď Rada a členské štáty porušujú pravidlá EÚ, ako sú pravidlá viacročného plánu pre Baltské more;

18. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili úplné a účinné vykonávanie nariadenia EÚ o kontrole rybárstva vrátane ustanovení týkajúcich sa nesprávneho nahlasovania úlovkov a posilnenia presnosti a spoľahlivosti nahlasovania úlovkov v regióne;

Zlepšenie vedeckých odporúčaní

19. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa riadenie rybárstva zakladalo na najlepších dostupných vedeckých odporúčaniach a kľúčovej úlohe ICES pri zabezpečovaní vedeckej súdržnosti, podčiarkuje tiež význam poznatkov rybárov; vyzdvihuje význam nezávislosti ICES; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili, že ICES bude mať k dispozícii aktualizované a potrebné vedecké údaje o rybolove, aby mohla pokračovať v zlepšovaní svojich odporúčaní a zabezpečiť včasnú dostupnosť vysokokvalitných vedeckých posúdení; vyzýva Komisiu, aby zverejnila všetky svoje žiadosti o vedecké odporúčania predložené ICES s cieľom umožniť tak otvorený dialóg;

20. naliehavo vyzýva Komisiu, aby okamžite požiadala ICES, aby pri rokovaniach o memorande o porozumení ďalej rozvíjala odporúčania pre viaceré druhy založené na ekosystémoch, ako aj odporúčania týkajúce sa obnovy populácií, uvedomovala si interakcie medzi environmentálnou variabilitou a potravinovou sieťou, preskúmala využívanie referenčných bodov založených na ekosystémoch a údajov o ekosystémovo upravenej úmrtnosti pri rybolove prispôsobených Baltskému moru a interakciám konkrétnych druhov a zahrnula aj doplnkové ukazovatele založené na iných príslušných pravidlách EÚ, ako je rámcová smernica o morskej stratégii, napríklad ukazovatele týkajúce sa veľkých rýb a ukazovatele rozdelenia podľa veku a

veľkosti; zdôrazňuje, že v prípade tohto odvetvia by malo každé takéto odporúčanie zostať transparentné a predvídateľné a vyhnúť sa nadhodnoteniu, ktoré by následne viedlo k neprimeraným obmedzeniam výlovu a obchodnej neistote;

21. vyzýva Komisiu, aby v prípade Baltského mora požiadala ICES o odporúčanie týkajúce sa preventívnych rezerv súvisiacich s neistotou vedeckých odporúčaní, ako aj s neistotou prírastku a trajektórie biomasy a tiež o odporúčanie týkajúce sa účinkov nepoužívania rozsahov nad maximálnym udržateľným výnosom a všetkých relevantných dôsledkov s cieľom zabrániť nepružnému alebo automatickému zníženiu, ktoré nezohľadňuje sociálno-ekonomickú realitu; zdôrazňuje, že MSY zostáva dôležitý nástroj adaptívneho a zodpovedného riadenia; ďalej vyzýva Komisiu, aby si od STECF vyžiadala príslušné sociálno-ekonomické analýzy týkajúce sa Baltského mora;

22. vyzýva Komisiu, aby pri všetkých posúdeniach stavu populácií používaných na vykonávanie práva EÚ vychádzala z referenčných bodov pre biomasu B_{MSY}, ako sa uvádza v cieľoch článku 3 ods. 1 nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more a článku 2 ods. 2 nariadenia o SRP;

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že riadenie populácií rýb v Baltskom mori bude zahŕňať ciele na obnovenie prirodzeného veľkostného a vekového rozloženia populácií v súlade s článkom 2 ods. 5 písm. j) nariadenia o SRP, v ktorom sa odkazuje na článok 1 ods. 1 rámcovej smernice o morskej stratégii, pričom sa uznáva, že zdravé štruktúry populácie prispievajú k reprodukčnej kapacite, odolnosti populácií a stabilite ekosystému; nabáda na vypracovanie monitorovacích ukazovateľov a selektívnejších rybolovných postupov vytvorených v spolupráci s odvetvím, ktoré môžu ohraničiť systematické odstraňovanie väčších a starších rýb a lepšie chrániť potenciál dopĺňania populácie;

24. vyzýva Komisiu, aby na účely vykonávania práva EÚ vrátane nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more požiadala ICES o vedecké odporúčanie, v ktorom sa zohľadnia príslušné environmentálne a ekosystémové stresové faktory v Baltskom mori; domnieva sa, že toto odporúčanie by malo okrem iných faktorov jasne zdôrazniť a zohľadniť riziká súvisiace so súčasným stavom životného prostredia, interakciou medzi pevninou a zemou, zvýšenou neistotou spôsobenou zmenou klímy a s vplyvom interakcií druhov vrátane príslušných populácií predátorov; zdôrazňuje, že každé odporúčanie by malo jasne informovať aj o príslušnej úrovni neistoty;

25. vyzýva Komisiu, aby v rámci existujúceho memoranda o porozumení viedla konzultácie s ICES s cieľom podporiť pravidelnú aktualizáciu technických usmernení pre pravidlá kontroly výlovu a ďalšie zdokonaľovanie metód posudzovania populácií na základe

nezávislých vedeckých kritérií; konštatuje, že je dôležité, aby ICES pri poskytovaní odporúčaní Komisii alebo členským štátom využívala najaktuálnejšie prístupy pre Baltské more a aby boli naďalej vedecky podložené a v súlade s právnym rámcom EÚ v oblasti rybolovu; uznáva, že ide o vnútorný proces ICES;

26. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby iniciovali komplexné genetické mapovanie populácií určitých komerčne využívaných druhov v Baltskom mori vrátane sleďa atlantického a šproty severnej, ako aj iných komerčne využívaných druhov, a to na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov, a aby doplnili odporúčania založené na dôkazoch s cieľom prijímať informovanejšie rozhodnutia o rybolovných možnostiach a technických opatreniach; zdôrazňuje, že takéto genetické údaje musia byť plne potvrdené radou ICES a začlenené do dlhodobých modelov posudzovania populácií pred tým, ako sa použijú na účely riadenia;

27. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri príprave rozhodnutí o riadení rybárstva v danom regióne zlepšili dostupnosť a kvalitu údajov o kritériách veku a veľkosti dotknutých populácií; zdôrazňuje, že lepší zber údajov o týchto parametroch by mal podporiť integráciu deskriptora 3 kritéria 3 (D3C3) podľa rámcovej smernice o morskej stratégii, ako sa vyžaduje v článku 3 ods. 3 viacročného plánu pre Baltské more;

28. vyzýva Komisiu, aby požiadala ICES o vypracovanie podrobnej vedeckej analýzy súčasného prístupu EÚ k využívaniu vedeckých odporúčaní pre Baltské more; ďalej vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že požadované odporúčania týkajúce sa úrovní úlovkov budú plne odrážať všetky príslušné právne požiadavky a politické ciele vrátane cieľov SRP stanovených v článku 2; poukazuje na to, že je dôležité, aby Komisia riešila možné nedostatky a načrtla konkrétne opatrenia, ako možno v súčasnosti dostupné odporúčania týkajúce sa rybolovných možností využiť dostatočne preventívnym spôsobom na splnenie všetkých príslušných právnych požiadaviek a cieľov;

29. nabáda Komisiu a Radu na zabezpečenie toho, aby stanovenie TAC bolo transparentné a vychádzalo z najlepších dostupných vedeckých odporúčaní a poznatkov v súlade s cieľmi nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more a SRP, ako aj s odporúčaniami pre viaceré druhy založenými na ekosystémoch a aby zohľadňovalo interakcie medzi rybolovom a dlhodobou sociálno-ekonomickou stabilitou pobrežných komunít;

30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri ďalšom rozvíjaní chápania ekosystémového riadenia v rámci existujúceho právneho rámca EÚ, napríklad čo sa týka fungujúcich ekosystémov, ako sa uvádza v článku 5 ods. 5 písm. a) rámcovej smernice o morskej stratégii, zohľadnili príslušnú medzinárodnú prácu a vymedzenia pojmov, a to aj v prípade UNEP;

Ďalšie faktory ovplyvňujúce rybolov v Baltskom mori

31. žiada Komisiu, aby vypracovala vedecky podložený, koordinovaný a medziodvetvový plán, ktorý sa bude zaoberať kľúčovými stresovými faktormi ovplyvňujúcimi Baltské more a zároveň zabezpečí inkluzívnu správu a námorné priestorové plánovanie, pričom bude spolupracovať so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami;

32. vyzýva Komisiu, aby využila túto príležitosť na podporu lepšej koordinácie politík a súdržného vykonávania námornej politiky a politiky súvisiacej s vodou, a to prostredníctvom pripravovaného legislatívneho návrhu oceánskeho aktu;

33. požaduje účinné opatrenia na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu s cieľom včas riešiť riziká súvisiace s klímou a zabrániť rastúcim rizikám a nákladom spojeným s oneskorenými opatreniami v regióne;

34. vyzýva na nepretržité a účinné vykonávanie právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a je si vedomý potreby vyvážených a uskutočniteľných riešení pre všetky dotknuté odvetvia s cieľom riešiť environmentálne tlaky v Baltskom mori a iných vodách EÚ vrátane znečistenia živinami z viacerých zdrojov;

35. požaduje, aby sa výrazne zvýšili investície do moderných čistiarní odpadových vôd a systémov na zadržiavanie a filtráciu znečistenia v pobaltských krajinách aj vo všetkých povodiach, ktoré odvádzajú vodu do Baltského mora; zdôrazňuje, že bez komplexnej modernizácie vodohospodárskej a kanalizačnej infraštruktúry zostanú všetky snahy o zlepšenie kvality vôd Baltského mora len deklaratívne a neúčinné;

36. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby každý prístup k prírodnej predácii zakladali na konzultáciách s vedeckými pracovníkmi a zainteresovanými stranami vrátane preventívnych, miestne zakotvených a cielených opatrení na riadenie populácií kormoránov veľkých a tuleňov sivých a zabezpečili, že všetky prijaté opatrenia budú účinné, plniť všetky právne povinnosti a zahŕňať primerané monitorovanie, vyhradené a náležité financovanie a posilnenú spoluprácu zainteresovaných strán, s cieľom zaistiť účinnosť vykonávaných opatrení vrátane zmierňujúcich postupov, ako sú odrádzajúce opatrenia alebo fyzické vylúčenie;

37. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia podnikla naliehavé a účinné kroky v reakcii na tlak, ktorý vyvíjajú populácie kormorána veľkého na populácie rýb v Baltskom mori, a aby pritom zabezpečila, že opatrenia budú primerané, regionálne prispôsobené a vykonávané prostredníctvom účinných, cielených a miestnym podmienkam prispôsobených zásahov v oblasti riadenia založených na najlepších dostupných vedeckých údajoch, a zároveň umožnila členským štátom v prípade potreby uplatňovať praktické zmierňujúce opatrenia

špecifické pre danú situáciu s cieľom účinne riešiť miestne vplyvy, vďaka čomu sa podporí dlhodobá udržateľnosť rybárstva v postihnutých pobrežných oblastiach;

38. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pozorne monitorovali, či sa opatrenia na obnovu kriticky ohrozenej sviňuchy tuponosej v Baltskom mori účinne vykonávajú, a v prípade potreby prijali dodatočné opatrenia na odvrátenie hlavných hrozieb pre jej prežitie;

39. pripomína, že populácie tuleňov v Baltskom mori boli v 70. rokoch 20. storočia na pokraji vyhynutia;

40. opakuje svoju výzvu Komisii, aby navrhla plán na riadenie rybolovu a akvakultúry kormoránov veľkých v Baltskom mori na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní a postupov členských štátov, pričom by zohľadnila plán, ktorý nedávno navrhla Európska poradná komisia pre vnútrozemský rybolov a akvakultúru Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (EIFAAC)[22], ako aj predchádzajúce výskumné projekty financované EÚ, ako je INTERCAFE[23]; zdôrazňuje, že sú potrebné preventívne opatrenia, kompenzácie strát a financovania zo zdrojov EÚ a vnútroštátnych zdrojov;

41. pripomína vážne environmentálne a bezpečnostné riziká, ktoré predstavuje nevybuchnutá munícia (UXO) vyhodená do Baltského mora; pripomína svoje uznesenie z 27. apríla 2021 o chemických rezíduách v Baltskom mori a úspešné projekty CHEMSEA, DAIMON a DAIMON 3; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali ďalšie koordinované a praktické opatrenia na systematické lokalizovanie, posudzovanie a monitorovanie týchto nebezpečných materiálov s cieľom uprednostniť oblasti na sanáciu;

42. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby vyvinuli spoločné úsilie o podporu rozvoja vedeckého výskumu a výmeny najlepších postupov v oblasti bezpečných a nákladovo efektívnych spôsobov identifikácie a odstraňovania munície a nevybuchnutej munície z morského dna s cieľom umožniť koordinované rozsiahle sanačné opatrenia;

43. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spustili koordinovaný, dlhodobý a primerane financovaný program EÚ zameraný na identifikáciu, neutralizáciu a odstránenie nevybuchnutej munície v Baltskom mori;

44. odsudzuje nezodpovedné, neudržateľné a nevedecké využívanie populácií rýb v Baltskom mori Ruskom;

---

22 https://www.fao.org/fishery/services/storage/fs/fishery/documents/EIFAAC/cormorantsplan/EuropeanManagementPlanforCormorants-April2025.pdf.

23 https://www.ceh.ac.uk/our-science/projects/intercafe.

45. vyzýva Radu a Komisiu, aby pri stanovovaní kvót pre Baltské more zvážili jednostranné kroky Ruska; ďalej vyzýva Komisiu, aby zvážila opatrenia, ktorými sa vyvinie nátlak na Rusko, aby kvóty zosúladilo s vedeckými odporúčaniami;

46. dôrazne odsudzuje rastúcu prítomnosť ruskej tieňovej flotily v Baltskom mori, ktorá obchádza kľúčové regulačné normy a zvyšuje riziko úniku ropy a iných environmentálnych rizík; zdôrazňuje potenciálne škody na morských ekosystémoch, miestnom rybolove a ľudskom zdraví; ďalej berie na vedomie obavy, že ruské produkty rybolovu sa naďalej dostávajú na trh EÚ prostredníctvom existujúcich obchodných kanálov, pričom zdôrazňuje, že treba zabezpečiť účinné odstránenie akýchkoľvek medzier, ktoré môžu ohrozovať ciele reštriktívnych opatrení EÚ; vyzýva Komisiu, aby preskúmala ďalšie opatrenia na boj proti ruskej tieňovej flotile, najmä v oblasti Baltského mora; vyzýva na posilnenie regionálnej spolupráce a prísnejšie presadzovanie práva s cieľom zmierniť tieto riziká a chrániť morské zdroje Baltského mora; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť úplné presadzovanie sankcií voči Rusku;

Právne zmeny

47. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné vyvinúť väčšie úsilie, pokiaľ ide o celostnú koordináciu politík, a tiež dosiahnuť pokračujúci a urýchlený pokrok pri vykonávaní právnych predpisov v iných oblastiach politiky, aby sa zabránilo spoliehaniu sa výlučne na opatrenia v oblasti rybárstva a ďalšiemu sociálno-ekonomickému úpadku pobrežných komunít; berie na vedomie úsilie, ktoré bolo vyvinuté v rámci konferencií „Naše Pobaltie“; nabáda na ďalší pokrok pri dosahovaní konkrétnych výsledkov;

48. naliehavo vyzýva Komisiu, aby iniciovala hodnotenie a prípadnú revíziu nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more s cieľom zlepšiť jeho zrozumiteľnosť, súdržnosť a praktické uplatňovanie a posúdiť jeho výkonnosť z hľadiska environmentálnych a sociálno-ekonomických aspektov; okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby každá prípadná budúca úprava rámca zostala jednoduchá, vedecky podložená a použiteľná pre toto odvetvie;

49. vyzýva Komisiu, aby v rámci prípadnej revízie nariadenia o viacročnom pláne pre Baltské more posúdila a v prípade potreby navrhla zaradenie populácií lososa a pstruha medzi osobitné populácie, na ktoré sa má vzťahovať rozsah pôsobnosti nariadenia, pokiaľ ide o vedľajšie úlovky;

50. je znepokojený tým, že pridaná hodnota, čo sa týka regionálnej spolupráce v Baltskom mori, je nízka vzhľadom na to, že viacročný plán zväčša konsolidoval už existujúce alebo iniciované spôsoby spolupráce; konštatuje, že v dôsledku pomalých procesov a zvýšenej byrokracie, ktoré sprevádzajú takéto iniciatívy, bolo iniciovaných

pomerne málo spoločných odporúčaní členských štátov, čo je znepokojujúci signál, že ustanovenia pravidiel EÚ v oblasti rybárstva týkajúce sa regionalizácie sa nevyužívajú na prispôsobenie riadiacich opatrení osobitostiam Baltského mora; zdôrazňuje potrebu regionálnej spolupráce medzi pobaltskými krajinami vrátane všetkých zainteresovaných strán;

51. zdôrazňuje, že účinné riadenie Baltského mora musí byť založené na dôvere, dialógu a regionálnej spolupráci medzi členskými štátmi, všetkými zainteresovanými stranami, regionálnymi orgánmi, ako je HELCOM, a pobrežnými komunitami s cieľom podporiť praktické riešenia a výmenu poznatkov;

52. požaduje nový, regionálne prispôsobený prístup k riadeniu rizík;

53. žiada objasnenie pravidiel vo viacročnom pláne tak, aby bola zakázaná medziročná flexibilita pre populácie, ktoré sú na úrovni pod súčasným ochranným referenčným bodom $B_{trigger}$ v rámci viacročného plánu pre Baltské more, ktorý schválila Rada;

54. vyzýva Komisiu, aby posilnila vedecky podložené a primerané opatrenia na riadenie populácie lososa atlantického v Baltskom mori a zabezpečila, že ekosystémové účinky lovu sleďa atlantického, šproty severnej a tresky škvrnitej na lososa atlantického budú riadne pochodené a riešené; naliehavo vyzýva, aby sa zlepšilo monitorovanie a výskum na podporu udržateľného riadenia populácie lososa atlantického;

55. zdôrazňuje, že riadenie rybárstva v EÚ by malo byť založené na európskych skúsenostiach, vede a regionálnej realite; vyzýva Komisiu, aby navrhla regionálne prispôsobené pravidlá pre opatrenia v Baltskom mori, ktoré sa majú prijať automaticky, keď populácie klesnú pod spúšťacie hodnoty stanovené v súlade s prístupom predbežnej opatrnosti, a opakuje, že riadenie MSY by sa v príslušných prípadoch malo v prvom rade doplniť opatreniami, ktoré budú rozlišovať úlovky podľa veľkosti a veku; domnieva sa, že inšpiráciou by mohli byť postupy riadenia v iných regiónoch, ako sú regióny Austrálie, Nového Zélandu, Kanady a Spojených štátov, pričom by sa zabezpečil súlad s právnym rámcom EÚ;

56. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili regionálnu spoluprácu v súlade s článkom 18 nariadenia o SRP;

57. požaduje konkrétne a účinné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby ryby ulovené v Baltskom mori boli čoraz viac nasmerované na priamu ľudskú spotrebu, s cieľom podporiť a stimulovať miestne potravinové dodávateľské reťazce;

58. konštatuje, že niektoré členské štáty v regióne Baltského mora, napríklad Nemecko a Švédsko, zaviedli vnútroštátne opatrenia na obmedzenie alebo zákaz rybolovu vlečnou sieťou na lov pri dne

v určitých morských oblastiach;

59. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli zastaviť v Baltskom mori počas fázy obnovy rybolov vlečnou sieťou na účely rybej múčky a rybieho oleja a obmedziť ťažobné činnosti v chránených morských oblastiach; uznáva, že prístupy sa v rámci Únie líšia vzhľadom na osobitné ekologické, právne a sociálno-ekonomické súvislosti; nabáda členské štáty, aby v spolupráci so zainteresovanými stranami, najmä s odvetvím rybolovu a pobrežnými komunitami, pokračovali vo vývoji primeraných a vedecky podložených riešení s cieľom zlepšiť ochranu morí a zároveň zaručiť životaschopnosť odvetvia rybárstva EÚ prostredníctvom spravodlivej transformácie;

°

° °

60. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.